

Sygn. akt II UK 190/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o emeryturę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 lutego 2013 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 7 lutego 2012 r.,

1. oddala skargę kasacyjną.

**2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego na rzecz
adw. M. S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia), powiększoną o kwotę
podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy
prawnej wykonywanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 27 września 2011 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w J. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 maja 2011 r., w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy E. W. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2010 r. Powyższe rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca E. W., ur. 9 lipca 1949 r., udokumentował łącznie 25 lat i 7 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych, rozwiązał stosunek pracy, nie przystąpił do OFE. W dniu 21 grudnia 2010 r. wnioskodawca złożył w ZUS wniosek o przyznanie prawa do emerytury, który decyzją z dnia 11 maja 2011 r. wydał decyzję odmowną.

Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy okresów do pracy w warunkach szczególnych w okresach: od 15 grudnia 1974 r. do 31 lipca 1977 r. na stanowisku robotnik załadunkowy i wyładunkowy; od 1 sierpnia 1974 r. do 11 września 1977 r. robotnik załadunkowy i wyładunkowy, operator wózka akumulatorowego; od 12 września 1977 r. do 1 marca 1983 r. na stanowisku pilarza - wszystkie te okresy wynikały z zatrudnienia w Zakładach Płyt Pilśniowych w Ś.

Organ rentowy swoje stanowisko uzasadnił tym, że w zarządzeniu ministra resortowego stanowisko - robotnik załadunkowy i wyładunkowy - wymienione jest jako „prace przy zrywce i wywózce drewna z lasu”, natomiast z przedłożonych dokumentów nie wynika taki charakter pracy. Stanowisko „pilarz” w zarządzeniu wymienione jest jako „prace drwali - pilarz wyrzynacz drewna okrągłego”, natomiast zgodnie z przedłożonymi dokumentami i złożonym oświadczeniem wnioskodawca nie pracował jako drwal tylko jako pilarz przy wycinaniu płyt pilśniowych i klejowych pod wiatą.

Od 15 grudnia 1974 r. praca wnioskodawcy polegała na wyładunku bali drewnianych na bocznicę kolejowej. Po uzyskaniu uprawnień do kierowania wózkiem akumulatorowym wnioskodawca dodatkowo rozwoził drewno z bocznicę kolejowej na terenie zakładu. Przewoził również płyty wyciągnięte z prasy i dowoził je na stanowiska płyt formatowych. Płyty wyciągnięte z prasy były gorące, klejenie płyt odbywało się na gorąco. Od 1977 r. E. W. wykonywał pracę pilarza. Polegała ona na pocięciu płyt pilśniowych, porowatych i laminowanych o dużych

parametrach na mniejsze, zgrzewano je w temperaturze około 120°C i je docinano. Nadto do obowiązków wnioskodawcy należało klejenie płyt i wyjmowanie ich z pras. Uciążliwość tych prac polegała głównie na bezpośrednim i stałym kontakcie z dużym zapyleniem, oparami chemicznymi związanymi z wykonywaniem klejenia płyt pilśniowych w wysokiej temperaturze. Wszystkie prace cięcia, klejenia, prasowania w wysokiej temperaturze odbywały się na jednej hali produkcyjnej. Praca odbywała się początkowo w systemie trzymianowym później dwuzmianowym. Z tytułu wykonywania tej pracy wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia otrzymywał dodatek za wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, posiłki regeneracyjny oraz mleko. W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji, powołując art. 184 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 4 ust. 1, § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), przyjął, że aczkolwiek przedłożona przez wnioskodawcę dokumentacja nie pozwalała na zaliczenie spornego okresu pracy do pracy w warunkach szczególnych, a stanowiska robotnika załadunkowego i wyładunkowego, operatora wózka akumulatorowego, pilarza, trasera według nazwy nie były wymienione w powołanym wyżej rozporządzeniu, jak również w zarządzeniu Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31 marca 1988 r., to w ocenie Sądu pierwszej instancji o pracy w warunkach szczególnych nie decyduje nazwa stanowiska, ile raczej rzeczywisty charakter wykonywanych prac. Prace te można przypisać do wykazu A działu VI pkt 4 poz. 42 i 43 wskazanego wyżej zarządzenia. Z kolei charakter pracy wnioskodawcy na stanowisku pilarza i trasera w okresie od 12 września 1977 r. do 1 marca 1983 r., w ocenie Sądu Okręgowego ze względu na wykonywanie takich czynności, jak: przycinanie płyt pilśniowych świeżo klejonych na gorąco w temperaturze około 120°C, wyjmowanie płyt z pras i ich transport do magazynu, odbywały się na jednej hali produkcyjnej, w której panowała wysoka temperatura, kurz, odór związków chemicznych wydzielony z klejonych płyt, stanowił o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach.

Na skutek apelacji organu rentowego Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że odwołanie oddalił. Sąd nie podzielił stanowiska Sądu pierwszej instancji, że wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych od 12 września 1974 r. do 11 września 1977 r. jako robotnik załadunkowy i wyładunkowy, a następnie robotnik załadunkowy i wyładunkowy, operator wózka akumulatorowego. W ocenie Sądu aktem prawnym pozwalającym na zakwalifikowanie pracy do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Sąd wskazał zatem, że należało rozważyć, czy pracą wykonywaną przez wnioskodawcę polegającą na, jak to ustalił Sąd pierwszej instancji: wyładunku węgla oraz bali drewnianych na bocznicę kolejowej, rozwożenie drewna wózkiem akumulatorowym z bocznicę kolejowej po terenie zakładu, rozwożenie płyt wyciągniętych z prasy i rozwożenie ich na stanowiska płyt formatowych, można przypisać do pracy wymienionej w dziale VIII pkt 1 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze określonej jako „ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie. Mając powyższe na uwadze Sąd drugiej instancji stwierdził, że praca wnioskodawcy jako operatora wózka akumulatorowego - rozwożenie drewna wózkiem akumulatorowym, nie była pracą załadunkową i wyładunkową w rozumieniu wyżej wskazanego przepisu. Nie można było także przyrównać wykonywanej pracy przez wnioskodawcę do pracy w warunkach szczególnych określonej w zarządzeniu Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. wymienionej w wykazie A, dział VI, pkt 4, poz. 42 i 43 (Dz.Urz. Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 4 listopada 1998 r. Nr 2), gdzie wymienia się prace kierowcy wózka transportowego w transporcie międzywydziałowym i magazynowym oraz robotnika transportowego w transporcie międzywydziałowym, bowiem wnioskodawca wykonywał prace robotnika załadunkowego i

wyładunkowego, nie był zaś pracownikiem transportu międzywydziałowego. Sąd nie zakwestionował dokonanej oceny stanowiska pracy pilarza, na którym pracował wnioskodawca, jako pracy w warunkach szczególnych i przyrównanie jej do pracy wymienionej w pkt 7 działu VI wykazu A wymienionego wyżej zarządzenia. Jednakże wnioskodawca, aby nabyć prawo do emerytury w wieku obniżonym ze względu na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych musiałby wykonywać w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie (wykaz A dział VIII pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze). Stan faktyczny sprawy wykazał, że wnioskodawca tego warunku nie spełnił, a tym samym nie przepracował 15 lat w warunkach szczególnych), stąd też zaskarżony wyrok podlegał zmianie w oparciu o art. 386 § 4 k.p.c. poprzez oddalenie odwołania.

Skargę kasacyjną od powołanego wyżej orzeczenia wniósł wnioskodawca. Wyrok ten zaskarżył w całości stawiając, w ramach drugiej podstawy kasacyjnej, zarzut uchybienia przepisom postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy: - art. 378, art. 382 oraz art. 233 § 1 w związku z art. 328 § 2 i w związku z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez brak przeprowadzenia własnej oceny zebranego w sprawie materiału, bowiem Sąd Apelacyjny w wyroku odwoławczym ani nie wskazał, że podziela oceną przyjętą przez Sąd Okręgowy i poczynione przez ten Sąd ustalenia faktyczne, ani też nie ujawnił, czy przeprowadził własną ocenę, a jeśli tak - to na jakich dowodach się oparł i dlaczego zmienił poczynione w pierwszej instancji oceny i ustalenia. Ponadto w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej powołał naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez:

- zbyt ścisłą, niezgodną z intencją prawodawcy interpretację przepisów Działu VI. Pkt 3, 6, 7 i 17 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a w konsekwencji jego błędne niezastosowanie;

- wadliwe niezastosowanie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, podczas gdy z zebranego w tej sprawie materiału wynika, że wnioskodawca spełnił wszelkie warunki do uzyskania na podstawie tychże przepisów prawa do wcześniejszej emerytury, a zwłaszcza, że przepracował ponad 15 lat w warunkach szczególnych, wobec tego - zgodnie z dyspozycją tych przepisów - powinien uprawnienie takie nabyć. Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie jest uzasadniona. Analizę prawidłowości przedmiotowego orzeczenia rozpocząć wypada od stwierdzenia, że art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie pozostawia wątpliwości, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego przysługuje jedynie osobom wykonującym prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w ramach pracowniczego zatrudnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2004 r., II UK 246/03, OSNP 2004 nr 20, poz. 358; z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 142/04, OSNP 2005 nr 17, poz. 272; z dnia 29 czerwca 2005 r., I UK 300/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 94 i z dnia 8 maja 2008 r., I UK 354/07, MPP 2008 nr 10). Ustęp drugi cytowanego artykułu zawiera definicję (pojęcie) pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach, stanowiąc, iż jest nim pracownik zatrudniony przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne bądź otoczenia, lecz uregulowania omawianego artykułu nie precyzują szczegółowych przesłanek nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku. Artykuł 32 ust. 4 ustawy odsyła w tej materii do dotychczasowych przepisów, którymi są przepisy rangi ustawy lub wydane na mocy delegacji ustawowej (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01, OSNP 2002 nr 10, poz. 243). Aktem prawnym normującym tę problematykę jest rozporządzenie

Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 czerwca 2004 r., P 17/03 (OTK-A 2004 nr 6, poz. 57), odesłanie to powinno być odczytywane jako kierujące do rozporządzenia w zakresie, w jakim chodzi o ustalenie kwestii wskazanych w art. 32 ust. 4 ustawy, tj. wieku emerytalnego, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 tego artykułu przysługuje prawo do emerytury. Przepisy § 2 ust. 1, § 3 i § 4 ust. 1 rozporządzenia kreują zaś dla pracownika, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, następujące przesłanki nabycia prawa do przedmiotowego świadczenia: 1) osiągnięcie wieku emerytalnego, wynoszącego 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, 2) posiadanie wymaganego okresu zatrudnienia, określonego w odniesieniu do kobiet na 20 lat a do mężczyzn na 25 lat i 3) legitymowanie się co najmniej 15 letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. W rozpoznawanej sprawie nie budzi wątpliwości osiągnięcie przez ubezpieczonego tak określonego wieku emerytalnego i ogólnego stażu zatrudnienia. Kwestią sporną pozostaje kwalifikacja pracy odwołującego, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu na stanowisku robotnik załadunkowy i wyładunkowy od 15 grudnia 1974 r. do 31 lipca 1977 r. oraz robotnik załadunkowy i wyładunkowy, operator wózka akumulatorowego od 1 sierpnia 1974 r. do 11 września 1977 r., jako pracy w szczególnych warunkach. Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z

dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152). Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wspomnianego załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów. W świetle art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pracami w szczególnych warunkach nie są bowiem wszelkie prace wykonywane w narażeniu na kontakt z niekorzystnymi dla zdrowia pracownika czynnikami, lecz jedynie takie, które zostały rodzajowo wymienione w tymże rozporządzeniu. Przepis § 1 ust. 1 rozporządzenia stanowi zresztą, że akt ten ma zastosowanie do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4 – 15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do niego. Pewne problemy interpretacyjne związane z regulacją zawartą w § 1 ust. 2-3 rozporządzenia, zobowiązującą właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze do ustalenia w podległych i nadzorowanych przez nich zakładach pracy wykazów stanowisk pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a stosowanych także w jednostkach organizacyjnych powstałych w drodze przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego, przekazanych organom samorządu terytorialnego oraz dla których uprawnienia i obowiązki organu założycielskiego przejęli wojewodowie lub inne organy państwowe, zostały wyjaśnione w powołanej wyżej uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01. Stwierdzono w niej, że zawarte w art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odesłanie do tychże przepisów nie upoważnia do tworzenia wykazów obejmujących stanowiska pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Wspomniane upoważnienie dla właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych i centralnych związków spółdzielczych nie stwarzało ani podstawy prawnej do wydawania aktów niepozostających w zgodności z powszechnie obowiązującym prawem, ani nie przewidywało możliwości wykraczania poza wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach wymienionych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów. Wykazy resortowe muszą być dostosowane do treści tego załącznika, w którym zawarty jest

kompletny wykaz stanowisk pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Gdy zatem określają one tego rodzaju stanowiska pracy niezgodnie z załącznikiem do rozporządzenia, nie wywołują skutków przewidzianych w art. 32 ustawy. Podobnych konsekwencji w sferze prawa do emerytury nie implikuje także zakwalifikowanie przez pracodawcę stanowiska nieobjętego załącznikiem do rozporządzenia do prac wykonywanych w szczególnych warunkach (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., II UK 337/03, OSNP 2004 nr 22, poz. 392; z dnia 23 listopada 2004 r., I UK 15/04, OSNP 2005 nr 11, poz. 161; z dnia 22 czerwca 2005 r., I UK 351/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 90; z dnia 20 października 2005 r., I UK 41/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 306 i z dnia 29 stycznia 2008 r., I UK 192/07, LEX nr 447272). I odwrotnie – niewymienienie określonych pracodawców w wykazach resortowych nie przesądza o niemożności zakwalifikowania świadczonych u nich prac jako prac wykonywanych w szczególnych warunkach, jeśli odpowiadają one kryteriom wynikającym z załącznika do rozporządzenia (wspomniany wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 czerwca 2004 r. P 17/03 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2008 r., I UK 381/07, LEX nr 494112). Chociaż wykazy resortowe i zakładowe nie stanowią samodzielnej podstawy zaliczenia danego rodzaju zatrudnienia do prac w szczególnych warunkach, to mogą być one pomocne przy wykładni przepisów rozporządzenia Rady Ministrów. Przyznając zasadniczą rolę w kwalifikowaniu prac w szczególnych warunkach cytowanemu rozporządzeniu Rady Ministrów należy podkreślić, że w świetle przepisów wykazu A stanowiącego załącznik do tegoż rozporządzenia, wyodrębnienie owych prac ma charakter stanowiskowo – branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych

stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym.

Z taką zaś sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Sąd pierwszej instancji, co trafnie zakwestionował Sąd drugiej instancji, zaliczył zajmowane przez ubezpieczonego stanowisko robotnik załadunkowy i wyładunkowy, operator wózka akumulatorowego do prac wskazanych w wykazie A działu VI pkt 4 poz. 42 i 43 zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. (Dz.Urz. Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 4 listopada 1998 r. Nr 2), gdzie wymienia się prace kierowcy wózka transportowego w transporcie międzywydziałowym i magazynowym oraz robotnika transportowego w transporcie międzywydziałowym. Ustalenie Sądu pierwszej instancji należało uznać za błędne w świetle wyżej powołanych argumentów, skoro rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w załączonym do niego wykazie A we właściwej w niniejszej sprawie branży przemysłu – Dział VI. W leśnictwie, przemyśle drzewnym i papierniczym – nie przewiduje takich prac. Nie można także pracy wnioskodawcy, jako robotnika załadunkowego i wyładunkowego, zakwalifikować jako pracy wskazanej w dziale VIII pkt 1 wykazu A, skoro skarżący świadczył pracę w przemyśle drzewnym i papierniczym, a wskazany wyżej dział dotyczy łączności i transportu. Są to odrębne branże, wymienione w różnych działach wykazu A (dziale VI i VIII). Dokonując kwalifikacji wykonywanej przez ubezpieczonego pracy na stanowisku - robotnik załadunkowy i wyładunkowy, operator wózka akumulatorowego, Sąd Apelacyjny nie naruszył przepisu § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i załącznika do cytowanego rozporządzenia, a w konsekwencji tegoż – nie naruszył także art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, skoro w ust. 4 przepis ten odsyła do rozporządzenia przy ustalaniu szczegółowych przesłanek nabycia prawa do emerytury z obniżonego wieku, o jakim stanowi ust. 1 tego artykułu.

Wobec braku zasadności podniesionych w skardze kasacyjnej zarzutów, Sąd Najwyższy z mocy art. 398¹⁴ k.p.c. ją oddalił.